

بررسی رفتار رانندگان خودروهای شخصی با احداث خطوط پرسرشتین در بزرگراه‌ها بر اساس ویژگیهای اقتصادی و اجتماعی

شهریار افندی‌زاده، دانشیار دانشکده مهندسی عمران دانشگاه علم و صنعت ایران، معاون وزیر راه و
شهرسازی و رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای¹
سیدابراهیم عبدالمنافی، دانشجوی دکتری مهندسی برنامه‌ریزی حمل و نقل دانشگاه علم و صنعت ایران،
مدیر پروژه شرکت مطالعات جامع حمل و نقل و ترافیک تهران²
سید یوسف ساجدی، دانشجوی کارشناس ارشد مهندسی برنامه‌ریزی حمل و نقل دانشگاه علم و صنعت ایران³
zargari@iust.ac.ir¹
abdolmanafi@iust.ac.ir, 09124204956²
S_J_Ssadjedi@civieng.iust.ac.ir, 09124974128³

چکیده:

امروزه یکی از راهکارهای مهم جهت کاهش معضلات و مشکلات حمل و نقلی، بکارگیری استراتژی مدیریت تقاضای سفر است که به زیرمجموعه‌های مختلفی از جمله مدیریت عرضه تقسیم می‌شود. یکی از راهکارهای مدیریت عرضه، احداث خطوط ویژه وسایل نقلیه پرسرشتین است. با توجه به اینکه فقدان تقاضای کافی برای استفاده از این خطوط به شکست سیاست‌گذاری می‌انجامد، بررسی رفتار رانندگان خودروهای شخصی استفاده‌کننده از این خطوط پیش از احداث آن ضروری است. در این مقاله با استفاده از روش طراحی آزمایش پرسشنامه‌های مناسب طراحی گردیده و از کاربران تهرانی نحوه رفتارشان با احداث خطوط پرسرشتین پرسیده شده است. آنگاه داده‌های ترجیحات بیان شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و نتایج پرسشگری استخراج گردیده است. نتایج مطالعه نشان می‌دهد که اولاً: احتمال انتخاب خودروی پرسرشتین توسط آقایان بیشتر از خانم‌ها است؛ ثانیاً: احتمال هم‌پیمایی در سفرهای تحصیلی از سفرهای شغلی بیشتر است؛ ثالثاً: افراد جوان و میانسال نسبت به افراد مسن، به انتخاب خودروی پرسرشتین راغب‌ترند؛ رابعاً: بعد خانوار و مالکیت خودرو متغیرهای مناسبی برای تحلیل تقاضا نیستند.

کلمات کلیدی: ترجیحات بیان شده، خطوط ویژه خودروهای پرسرشتین، طراحی آزمایش.